

Sprawozdanie.

Wydziału kr. w przedmiocie wybudowania gmachu dla pomieszczenia W. Sejmu i Wydziału kr.

Wysoki Sejmie!

Na wniosek Wydziału kr. z dnia 17. Września 1869 l. 11676 powziął W. Sejm na posiedzeniu z dnia 14. Paźdz. 1869. uchwałę treści następującej :

1) Ma być wybudowany lub też na własność kraju nabyty i stosownie urządzony gmach dla obrad Sejmu i pomieszczenia Wydziału kraj.

2) Sejm przeznaczają tymczasowo kwotę 10.000 złr. w. a. na roboty przygotowawcze.

3) Wydział krajowy przedłoży Sejmowi na najbliższej sesji wnioski do operacyi finansowej na pokrycie kosztów budowy lub zakupna odpowiedniej realności, tudzież plany i kosztorysy dotyczące.

Stosownie do tego polecenia przedłożył Wydział kr. W. Sejmowi wniosek swój z dnia 10. Lipca 1871. l. 9251 następującej osnowy.

Sejm upoważnia Wydział krajowy:

1) Do zakupienia na rzecz kraju odpowiedniej części ogrodu należącego do zakładu narodowego imienia Ossolińskich.

2) Do rozpisania konkursu na dostarczenie planów i kosztorysów i rozpoczęcia budowy na podstawie planu za najstosowniejszy uznanego; nareszcie

3) Do poczynienia kroków, celem uzyskania środków pieniężnych i przedłożenia w tej mierze Sejmowi odpowiednich wniosków.

W. Sejm nie przychylił się do tych wniosków, lecz na posiedzeniu z dnia 13 Października 1871 uchwalił:

„Wykonanie uchwały swojej względem zakupu i wybudowania gmachu dla Sejmu i Wydziału krajowego Sejm odracza do czasu, który w przyszłości uzna za właściwy, na teraz zaś nad wnioskiem komisji przechodzi do porządku dziennego.“ —

Z tego historycznego przedstawienia zechce się W. Sejm przekonać, że sprawa wybudowania takiego gmachu nie została zaniechana, ale tylko odroczone do właściwego czasu.

Że zaś obecnie chwila ta nastąpiła, w której należy na nowo do téj kwestyi przystąpić, zechce W. Sejm przekonać się z następującego przedstawienia:

1. Obecnie mieści się Wydział krajowy w budynku l. 20. przy ulicy Kopernika i w części gmachu gal. Towarzystwa kredytowego ziemskiego, a ponieważ ciągle przyrastające czynności nie pozwalają mu pomieścić się już w tych dwóch domach, zmuszony był nająć jeszcze w trzecim domu, na drugim końcu ulicy Kopernika naprzeciwko zakładu narodowego imienia Ossolińskich, drugie piętro kamienicy l. 21., tak, że w nadchodzącej zimie rozrzucony będzie Wydział krajowy w trzech budynkach z których dwa na przeciwnych końcach, trzeci w środku ulicy Kopernika położone są; mimo najusilniejszych bowiem starań nie udało się Wydziałowi krajowemu nająć bliżej położonych budynków.

Że takie rozrządzenie jednego i tego samego urzędu najgorzej wpływa na nadzór, na szybkie załatwienie spraw, na pewność aktów ciągle przenoszonych z jednego do drugiego i trzeciego budynku, że umieszczenie w cudzych budynkach naraża urząd więcej jak każdą inną prywatną osobę na wzrastające pretensyi właścicieli, nie potrzebujemy udowadniać.

2. Na domiar sam W. Sejm umieszczony jest w czwartym od ubikacji Wydziału kr. tak znacznie oddalonym budynku, dokąd podczas każdej sesyi sejmowej a niemal co dzień przeność potrzeba różne akta i księgi z kancelaryi Wydziału kr. ku wielkiej niewygodzie W. Sejmu a i narażeniem bezpieczeństwa dla aktów.

3. Jak ogromnie rosną czynsze najmu wszystkich nam potrzebnych ubikacji zechce się W. A. Izba przekonać z załączonego pod A. wykazu.

Wszakże wydatki najmu za rok 1875. będą znacznie wyższe, albowiem administracja fundacji Skarbkowskiej podniosła nam czynsz najmu ubikacji sejmowych o 1000 złr. do tego przybędzie czynsz najmu za nowo najętą ubikację dla Wydziału kr. pod l. 21. przy ulicy Kopernika, a nadto musimy już od Kwietnia b. r. płacić 5% od czynszów jako podatek miejski, a od czynszu za ubikację Sejmowe 3% na zarząd.

Z załączonego wykazu zechce się W. Sejm przekonać, że od r. 1861. do końca 1873, zatem przez lat 13 zapłaciliśmy tytułem czynszu najmu i adoptacji 118.809 złr. 48 ct. a po strąceniu dochodów z odnajętych ubikacji, 107.159 złr. 02 ct. A zawiera ta epoka czasy, w których przez znaczny szereg lat Wydział kr. nie odebrał był żadnych funduszków i czynności od c. k. Rządu, tak że mógł się mieścić w jednym tylko domu.

Po odebraniu dopiero od c. k. Rządu funduszków zaczęły się wzmagać czynności Wydziału krajowego i coraz więcej ich przybywa i przybywać będzie.

Dość wskazać w tym względzie na znaczne fundusze stypendyjne nowo przybyłe, na fundusz szkół normalnych, na szkołę weterynaryi, na szkołę leśnictwa, na pożyczkę krajową z r. 1873. na szupaństwo i inne czynności już przybyłe, a nie od rzeczy będzie przypomnieć fundusze indemnizacyjne, które czy prędzej czy później przyjdą pod nasz zarząd, szkołę Dublańską i Czernichowską, sprawy propinacyjne, ustawę krajową z dnia 17. Czerwca 1874 l. 49., mocą której przyznana nam została bezpośrednia ingerencya w sprawy gminne, że taką samą ingerencyę zawiera

nowa W. Izbie przez Wydział krajowy przedłożona ustawa drogowa, że anormalny stan znacznej części szpitali prowincjonalnych powszechnych wymagać będzie obszerniejszego wpływu Wydziału krajowego, że w ogóle gminy i Reprezentacye powiatowe wymagają coraz częściej bezpośredniej ingerencji Wydziału krajowego, skutkiem czego zawsze kilku urzędników bawi na prowincyi na komisjach, a często nawet Wydział krajowy odmawia udzielania takiej pomocy dla braku sił.

W ogóle całe położenie i rozwój wskazuje, iż działalność Wydziału krajowego coraz więcej rozszerzać się będzie.

Z tych więc powodów Wydział krajowy sądzi, iż dłużej już ociągać się nie możemy z budową gmachu dla Sejmu i Wydziału krajowego.

Tyle co do nieodzownej konieczności podniesienia na nowo myśli budowania tego gmachu.

Przystępujemy do zakreslenia planu, podług którego Wydział krajowy zamierza całą tę sprawę przeprowadzić.

Główne czynności w tej mierze są następujące:

1. Wysłanie komisji, złożonej z mężów fachowych i członków Wydziału krajowego, która by we wszystkich tej budowy tyjących się czynnościach, dawała Wydziałowi krajowemu swoje zdanie i w ogóle służyła Wydziałowi krajowemu jako ciało doradcze.

2. Wyszukanie i zabezpieczenie aż do ostatecznej decyzji W. Sejmu odpowiedniego pod tę budowę gruntu.

3. Plany niwelacyjne wypatrzonego gruntu w celu rozpisania konkursu do dostarczenia planów i kosztorysów.

4. Rozpisanie konkursu z wyznaczeniem nagród.

5. Zbadanie przez komisję a następnie przez Wydział krajowy przedłożonych planów i kosztorysów i przyznanie premii konkursowych.

6. Wypracowanie planów finansowych, opartych głównie na amortyzacji ile być może najdłuższej.

7. Przedłożenie W. Sejmowi do ostatecznej decyzji przedwstępnych umów co do kupna gruntów, wszystkich planów i kosztorysów i planu finansowego z zażądaniem upoważnienia do rozpoczęcia budowy na podstawie powziętych przez W. Sejm uchwał co do gruntu, planów i kosztorysów i planu finansowego.

Wynagrodzenie fachowych członków komisji, plany niwelacyjne, premie konkursowe i inne w ciągu czynności okazać się mogące, aczkolwiek mniejsze wydatki, wymagają koniecznie pewnej sumy do dyspozycji Wydziału krajowego. Wydział krajowy sądzi, że nie przesadza, jeżeli w tym względzie żąda sumy 25.000 zł. w. a. Jako najgłówniejszy wydatek z tej sumy niezawodnie okażą się premie konkursowe. W tym względzie zastosować się musimy do okoliczności. Gmach sejmowy nie może się zadowolnić lada jaką architekturą. Jako mieszczący w sobie Reprezentacyę kraju przedstawia poniekąd powagę całego kraju i odpowiednio do tego powinien być wybudowany w stylu okazałym, poważnym. Z tego powodu sądzi Wydział krajowy, iż nie byłoby stosownem ograniczyć się tylko do konkurencji w kraju, ale należałoby wezwać także do konkurencji architektów zagranicznych, przez co także i premie konkursowe muszą być wyższe, jeżeli mają i obcych zachęcić do współubiegania się. Mamy pod ręką rozpisanie konkursu miasta Wiednia do przedstawienia planów ratusza Wiedeńskiego. W tym konkursie wyznaczono dla najlepszych planów:

4 premia po 4000 zł.

4 premia po 2000 zł.

4 premia po 1000 zł.

Nie stać nas na wyznaczenie takiej ilości tak wysokich premii — ale z nich widzieć się daje, że i nam na opłacenie premii znaczne wypadnie poczynić wydatki. Sądzymy więc, że suma 25.000 zł. na opędzenie wszystkich przedwstępnych wydatków jest konieczną.

W końcu przytaczamy, iż w całym Lwowie nie ma budynku, któryby się dał przeistoczyć na budynek odpowiedni potrzebom. W. Sejmu i Wydziału krajowego.

Z tych tedy powodów Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Podnosząc uchwałę swoją z dnia 14 października 1869, a mianowicie ustęp jój orzekający, iż ma być wybudowany gmach dla obrad Sejmu i pomieszczenia Wydziału krajowego, Sejm poleca Wydziałowi, krajowemu, ażeby bezzwłocznie przystąpił do przygotowawczych czynności i przedłożył W. Sejmowi na następnej sesji do uchwalenia umowę o grunt pod budowę, plany i kosztorysy gmachu i plan finansowy.

Do pokrycia kosztów z czynnościami przygotowawczymi połączonych wyznacza Sejm sumę 25.000 zł. w. a.

Lwów dnia 14 Sierpnia 1874.

Leon ks. Sapieha

Marszałek krajowy w. r.

Sprawozdawca:

Oktaw Pietruski w. r.

A.

W y k a z

kosztów pomieszczenia i urządzenia Sejmu i Wydziału krajowego od 1861. do końca 1873. r.

Rok	Czynsz najmu		Adop- tacje	Razem	Dochody z od- najmu u b i k a c y i		Oprócz tego wydano na				
	sali sejmo- wej	ubikacyi na Wy- dział kra- jowy			sejmo- wych	Wy- działu krajowe- go	Urzą- dzenia	najem mebli dla Sejmu	inne potrze- by		
1861	800	4.500	—	5.300	—	—	1.979	27	—	—	—
1862	—	—	—	—	—	434	54	—	—	—	—
1863	5.450	4.500	531 25	10.481 25	—	—	1.965	45	374	72	—
1864	3.000	4.500	105	7.605	206	76	50	—	—	—	—
1865	3.000	8.900	1.992 39	13.892 39	1.341	63	150	—	—	—	—
1866	3.243 41	3.000	—	6.243 41	288	34	150	80	190	—	—
1867	3.253 34	6.000	—	9.253 34	930	—	—	—	90	—	—
1868	3.000	6.000	—	9.000	1.182	50	—	100	04	360	150
1869	3.000	6.000	177 70	9.177 70	1.061	66	—	151	47	360	86
1870	3.650	6.000	—	9.650	1.455	03	—	—	¹ / ₂	200	—
1871	4.000	6.300	—	10.300	1.667	—	—	—	285	—	129
1872	4.000	6.906 97	—	10.906 97	1.385	—	—	33	—	315	96 22
1873	4.000	12.930 07	69 35	16.999 42	1.348	—	—	33	—	260	69 67
./.	40.396 75	75.537 04	2 875 69	118.809 48	10.865 92	784 54	—	4342 23	¹ / ₂	2434 72	530 89
Po odtruceniu dochodu				11.650 46	11.650 46						
pozostaje czysty wydatek				107.159 02							

